Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXV Ч. 231. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 25-го ЖОВТНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 25, 1978 No. 231. VOL. LXXXV.

НЕДІЛЯ 22-го ЖОВТНЯ БУЛА ДНЕМ ЖАЛОБИ НА ЗГАДКУ 45-РІЧЧЯ КОМУНО-МОСКОВСЬКОГО НАРОДОВБИВСТВА В УКРАЇНІ

ПОМЕР СВ. П. АНТІН БАТЮК

Скрентон, Па. — У понеділок, 23-го жовтня ц.р., тут в лічниці Мерсі помер по довшій недузі на 85-му році життя св. п. Антін Батюк, колишній голова Українського Робітничого (тепер Братського) Союзу та відомий політичний і громадський діяч.

св. п. Антін Батюк

Св. п. А. Батюк народився 11-го червня 1894 року в Збаражі, Західня Україна. Після закінчення учительського семінара, вступив у ряди Українських Січових Стрільців, а в 1917 році в ранзі поручника брав участь у національно-визвольній боротьбі аж до її програної під натиском ворожих сил. Не маючи можливости під польською окупацією одержати працю по фаху, він виїхав до ЗСА в 1922 році і замешкав спершу в Детройті, де працював фізично. По кількох роках переїхав до Скрентону, де, працюючи фізично, покінчив фінансові студії. Згодом працював в американських стейтових і міських установах, а крім того займався культурно-світньою працею у Скрентоні і Тейлборі, де провадив Школу Українознавства. Коли в 1923 році створилась національно-визвольна організація Оборона України, св. п. А. Батюк був активним її членом. У 1940-их роках він був управителем друкарні „Народної Волі", а в 1940 році на Конвенції УРСоюзу в Боффало, Н.Й., його обрано на голову цієї організації, де й виконував обов'язки голови аж до червня 1973 року. В тому часі він був активним в багатьох громадських установах і в 1955 році його обрано на пост секретаря УККА, а кілька років пізніше — на голову Політичної Ради УККА, однак по кількох місяцях з того посту він зрезигнував. За часів його головства УРСоюз причинився до встановлення СКВУ. Був активним членом численних організацій, в тому 123-го Відділу УНСоюзу.

Панахиди відправлять тут в похоронному заведенні М. Чомка, а заупокійна Служба Божа і похорон відбудуться в суботу, 28-го жовтня ц.р., о год. 11-ій перед полуднем в українській православній церкві св. Андрея в Бавнд Бруку, Н.Дж.

В смутку зал...лишились: дружина Мілдред, син Ричард із родиною, брат і сестра та їхні родини, численні знайомі і приятелі.

217-ий Відділ УНСоюзу в Рочестері відмітить бенкетом своє 70-річчя

Рочестер, Н. Й. — Братство св. Йосафата 217-ий Відділ УНСоюзу, одна з найстарших організацій цієї української громади в північнозахідній частині стейту Ню Йорк, відмітить 70-річчя свого існування врочистим бенкетом, який відбудеться в неділю, 12-го листопада ц. р., о год. 3:30 по полудні в шкільній кафетерії при церкві св. Йосафата.

Управа Відділу, що її очолює Константин Шевчук, запросила на це свято представників всіх Відділів УНСоюзу на терені Рочестеру і околиць та ширше громадянство. В бенкеті рівнож візьмуть участь запрошені представники американського політичного світу. Головним промовцем буде головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис.

Крім формальної і мистецької частин, програма бенкету передбачає вшанування союзових піонерів, які гуртуються у 217-му Відділі, що тісно пов'язаний з українською католицькою парафією св. Йосафата.

Вісті ФКУ

Проф. І. Шевченко викладав в Італії

Кембрідж (ФКУ). — Професор Ігор Шевченко, відомий візантолог, визначний український вчений, член Американської Академії Наук, заступник директора Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету, наприкінці вересня ц. р. виїхав з Гарварду до південної Італії, де на запрошення Центру Візантійських Студій університету в Барі, вже третій рік підряд викладав історію візантійської літератури під час двотижневих курсів, присвячених розглядові візантійської цивілізації.

Раніше д-р І. Шевченко відбув наукові поїздки до Австралії та країн Далекого Сходу.

Тематикою курсів в Барі, що їх проводило шість викладачів, які є видатними візантистами та вченими різних галузей, були: ідеологія, суспільство, культура, богослов'я, мистецтво, право та література Візантії. Цього року розглянено період XII-XУ сторіч. Проф. І. Шевченко мав чотири виклади і чотири кольоквії на тему візантійської літератури цієї епохи.

Слухачами курсів були дипломанти і науковці. Текст курсів із двох попередніх років вже опубліковано в двох томах.

Широкі наукові зв'язки проф. Шевченка сприяють Українському Гарвардському Центрові здобути повноправне місце та пошану для української науки в міжнародних колах.

Д-р Л. Гайда доповідав у Смітсонській Інституції

Вашінгтон (ФКУ). — Д-р Любомир Гайда, молодий історик, тюрколог, спеціяліст доби гетьмана Дорошенка, як також знавець національних проблем Совєтського Союзу, викладач курсу в Гарвардському університеті про неросійські національності СССР, виголосив тут у суботу 7-го жовтня ц. р., доповідь про Вірменію, Грузію та Азербайджан. Доповідь відбулася на запрошення Смітсонської Інституції.

На доповіді було присутніх коло 100 осіб, серед них члени Смітсонської Інституції, що вибираються в туристичну поїздку на Кавказ.

Ізраїль і Єгипет погодилися на проєкт мирового договору

Вашінгтон/Каїр/Єрусалим. — Минулої неділі, 22-го жовтня, речник державного Департаменту Джордж Шерман повідомив, що протягом п'ятниці і суботи дійшло до порозуміння між делеґаціями Ізраїля та Єгипту відносно проєкту мирового договору між тими двома країнами Близького Сходу, але підкреслив, що проєкт мусять ще схвалити ізраїльський і єгипетський уряди.

Ізраїльський міністер закордонних справ Моше Даян, який в суботу вернувся з Вашінґтону до Єрусалиму, заявив кореспондентам, що представив проєкт мирового договору прем'єрові Менахемові Беґінові, додаючи, що хоча під час вашінґтонських переговорів, які почалися 12-го жовтня, пощастило дійти до порозуміння „відносно більшости проблем", то договір „ще не є готовий до підписання".

Подібно висловився єгипетський міністер оборони Камаль Гассан Алі, який очолює делеґацію його країни під час вашінґтонських переговорів, але який теж вернувся на Близький Схід, щоб представити проєкт своєму урядові. Даян і Гассан Алі підкреслили, що до порозуміння між обома делеґаціями дійшло завдяки інтервенції президента Джіммі Картера.

З достовірних джерел інформують, що остаточна версія мирового договору може бути виготовлена ще в кінці цього тижня, а прем'єр Беґін і єгипетський президент Анвар ель-Садат правдоподібно формально підпишуть цей сепаратний мировий договір десь в другій половині листопада.

Покищо не подано подробиць проєкту мирового договору, але учасники вашінґтонських переговорів зазначують, що обидві делеґації обговорювали не тільки ізраїльсько-єгипетські проблеми, але також контроверсійну справу окупованих Ізраїлем арабських територій на західньому березі ріки Йордан і біля міста Ґази, тобто питання палестинських арабів.

У понеділок, 23-го жовтня, президент Садат заявив, що бажає змін у „деяких фразах", але підкреслив, що не противиться проєктові як такому. Того ж дня прем'єр Беґін і його кабінет розглядали проєкт мирового договору і мали продовжувати у вівторок.

Венс і Громико не зуміли дійти до остаточного порозуміння щодо САЛТ

Москва. — Після дводенних нарад у столиці Совєтського Союзу, які почалися в неділю, 22-го жовтня, речники державного секретаря Сайруса Венса і совєтського міністра закордонних справ Андрея Громика у понеділок заявили, що не пощастило дійти до остаточного порозуміння щодо нового договору в справі обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II), але зазначили, що обидві сторони постановили продовжувати старання в тій справі, щоб запевнити якнайскоріше виготовлення, а відтак і підписання договору.

У понеділок в переговорах взяли також участь генеральний секретар КПСС Леонід Брежнєв і маршал Ніколай Огарков, шеф штабу совєтських збройних сил і спеціяліст в ділянці міжконтинентальних ракет.

Голдінґ Картер, речник Державного департаменту, сказав кореспондентам, що не може входити в подробиці щодо перебігу нарад у Москві, аж поки секретар Венс не поінформує президента Джіммі Картера про вислід нарад, але відмітив, що Венс вважає, що переговори зі совєтськими лідерами „були корисні і конструктивні". Подібно висловився Громико.

Однак, обидві сторони відмовилися вживати слова „проґрес", що коментатори інтерпретують може значити, що такі справи, як обмеження американських крилатих ракет („круз миселс") і совєтського стратегічного бомбовика „Бекфаєр" далі стоять на перешкоді до остаточного порозуміння. Рівнож совєтські та американські речники відмовилися коментувати можливість „вершинної конференції" між президентом Картером і Брежнєвим.

Високі достойники Китаю прибули до Японії

Токіо, Японія. — До Японії з 8-денною візитою прибули в понеділок, 23-го жовтня ц.р. високі достойники Китайської Народної Республіки, між ними заступник голови китайської Комуністичної партії і прем'єр-міністера Тенґ Гсіао-пінґ, міністер закордонних справ Гуанґ Гуа та інші, а також декілька високих старшин китайської армії, які, як інформують пресові аґенства, цікавляться закупом новочасної зброї не тільки в Европі, але також в індустріяльних країнах Азії.

У зв'язку з уже раніше ратифікованим японсько-китайським договором, який включає також економічну співпрацю між обидвома країнами, Тенґ надіється на підписання численних договорів з японським урядом, в першу чергу економічного договору ціллю якого є піднести китайську господарку, а головно індустрію на вищий рівень.

Японський уряд змобілізував нечувану досі охорону для китайських представників. Вояки національної ґвардії і біля 67 000 поліцистів охороняли не тільки летовище Ганеда, але також прилеглі до нього місцевості і вулиці, якими, після формального привітання на летовищі, переїжджала валка авт з Тенґ Гсіао-пінґом і японським прем'єром Фукудою на чолі. Тенґ і його супровід були одягнені у традиційні китайські сірі одяги з часів Мао Тсе-тунґа, а їхня поведінка була більш ніж скромною, наприклад, вони відмовлялися від почесного привітання, не бажали, щоб на їхню честь були виголошувані промови, відмовились від відбирання також інших почестей. Одинокою зміною було хіба те, що Тенґа у його подорожі супроводжала його дружина, здається перша китайська жінка, від часу перебрання влади в Китаю комуністами, яка виїхала зі своїм мужем за кордон в офіційну подорож.

5000 українців у Бавнд Бруку вшанували пам'ять жертв голоду

Владики Митрополит Мстислав і Архиєпископ Марко та о. Митрат М. Харина в сослуженні священиків відправляють Соборну Панахиду.

(Світлив ред. І. Длябога)

Бавнд Брук, Н. Дж. (Є. Ф-ко). — У неділю, 22-го жовтня 1978 року, 5 тисяч українців з різних стейтів Америки з'їхалося до Бавнд Бруку, до Осередку Української Православної Церкви в Америці для вшанування 7,5 мільйонів мучеників великого голоду в Україні в 1932-33 рр., фінальна подія якого розігралася в 1933 році.

Голод в Україні 1932-33 роках — це безприкладне в історії людства народовбивство, яке пляново було організоване совєтською владою в Кремлі.

З ініціятиви колишніх українських в'язнів і свідків голоду (ДОБРУС) повстав Всегромадський Комітет для всенародного відзначення 45-ої річниці жахливого голоду, до якого ввійшли всі українські центральні організації й установи у ЗСА під протекторатом УККА і з тісною співпрацею УПЦеркви.

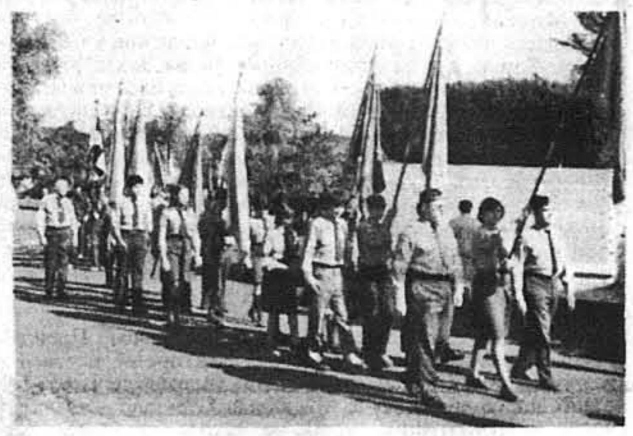
Блаженніший Владика Мстислав, Митрополит УПЦеркви в ЗСА схвалив і поблагословив ті почини та запропонував, щоб відзначення Дня Жалоби в житті українського народу відбулися в Бавнд Бруку.

Жалобне вшанування жертв голоду розпочалося в 9:30 ранку Архиєрейською Службою Божою, яку відправив Блаженніший Митрополит Мстислав у сослуженні численних священиків у Церкві-Пам'ятнику.

Після Служби Божої відбувся жалібний похід з-під Церкви-Пам'ятника. Широкі колони зорганізованої молоді в уніформах Пласту, ОДУМ-у і СУМА з прапорами очолювали жалобний похід. Владика митрополит Мстислав і Архиєпископ Марко очолювали багаточисельну колону священиків, проф. Василь Завітневич спільний хор УПЦеркви при 82-ій вулиці в Ню Йорку і місцевий при Церкві-Пам'ятнику, генерал Петро Григоренко йшов на чолі колони бувших українських вояків з рядів І-УД-УНА, ОБВУА, колишніх вояків УПА, Українсько - Американських Ветеранів, СВУР і II УНА. За ними маршували широкі колони представників українських організацій та українське громадянство з різних стейтів Америки.

Походом керував п. Дмитро Фурманець, секретар Всегромадського Комітету.

Перед Хрестом-Пам'ятником відправлено Соборну Панахиду Високопреосвященнішим Владикою Мстиславом, Архиєпископом Марком з Української Православної Церкви в Америці і Високопреподобним о. Митратом Мирославом Хариною, офіційним представником Митрополита Української Католицької Церкви Кир Йосифа в сослуженні Високопреподобних Протопресвітерів: о. Т. Форостій, о. С. Біляк, о. Б. Желехівський, о. Ф. Франченко, Протоієреїв: о. Франко Історчин, о. В. Базилевський, о. Покотило, о. митрат М. Чернявський, о. прот. М. Борисенко, о. прот. М. Галета, о. прот. І. Кульчицький, о. М. Петляк, о. І. Наконечний, о. І. Іващук, о. прот. Малічур, о. прот. П. Мелех, о. протодиякон В. Поліщук і о. диякон Є. Криволап.

Прапороносці СУМА...

Блаженніший Митрополит Мстислав висловив свою радість з приводу того, що з'їхалося спонтанно так багато українців, щоб спільно помолитися за душі жертв в цю жахливу 45-ту „річницю в житті нашої нації".

„Дай, Боже, — говорив Владика, щоб оця хвилина, оця молитовна зустріч, оця згадка про мільйони неповинних жертв нашого народу, щоб вона нас поновила, щоб вона нас зробила кращими, лібшими..." Та щоб ми пам'ятали про ті жертви, про репресії супроти нашого народу вже півстоліття і що „ми живемо у великій частині лише і виключно задля них".

...Пласту та ОДУМ-у в жалобному поході від Церкви-Пам'ятника до Хреста-Пам'ятника.

Після Соборної Панахиди була відправлена Літія біля пам'ятника мільйонам жінок, дітей замучених голодом у 1932-33 роках в Україні.

Під час Служби Божої, Соборної Панахиди і Літії співав спільний хор під керівництвом проф. Василя Завітневича.

Голова Всегромадського Комітету п-і Стефанія Букшована відкрила маніфес-

(Закінчення на стор. 4)

В Москві помер Анастас Мікоян

Москва. — Совєтське пресове аґентство ТАСС повідомило, що в суботу, 21-го жовтня там на 82-му році життя помер Анастас І. Мікоян, колишній голова Президії Верховної Ради СССР старий большевик, член Комуністичної партії від 1915 року, уродженець Вірменії, де він провів свої молоді роки, сильно активізуючись в рядах Компартії.

Треба припускати, що Анастас Мікоян був одним із співвинних за організацію штучного голоду в Україні і на Кавказі, а також в Кубані, бо згідно з совєтськими джерелами, зокрема Українськуою Радянською Енциклопедією, він в 1928 й пізніших роках з доручення ЦК КП(б) виїздив на Україну, брав участь у роботі Пленуму ЦК КП(б)У, що відбувся від 1-5 листопада 1928 року, де він дав „глибокий аналіз характеру та джерел господарських, зокрема хлібозаготівельних, труднощів, зупинявся на завданнях партійної організації України в справі подолання опору куркулів та їхніх поплічників".

У вересні 1929 року Москва вислала Мікояна знову до Харкова, Миколаєва, Херсону, Одесси, Тирасполя, Києва, де він знову говорив про чергові завдання партії, проводив нарадами партійних організацій „у питаннях виконання планів хлібозаготівлі".

Закінчивши голодову облогу України і виморивши понад 7 мільйонів українських хліборобів голодом, кремлівські верховоди, а зокрема Йосиф Сталін, взялися винагороджувати Мікояна різними почестями. В 1930-34 рр. він стає народним комісаром постачання, в 1937-46 рр. заступником голови раднаркому СССР і одночасно народним комісаром зовнішньої торгівлі, в часі Другої світової війни членом державного комітету оборони СССР, заступником голови Ради Міністрів, міністром зовнішної торгівлі і виконував інші функції. В 1964 році він був номінований „президентом" СССР і вірно служив двом совєтським диктаторам — Сталінові і Хрущову.

Головна Управа СУА відбула Пленарне Засідання

Ню Йорк, Н. Й. (ОСП). — У суботу і неділю, 14-го і 15-го жовтня ц. р. тут відбулося Пленарне Засідання Управи, в якому взяли участь голови Окружних Управ із Чікаґо, Детройту, Ню Йорку, Філядельфії, Північного Ню Йорку, Південного Ню Йорку та з таких стейтів, як: Ню Джерзі, Нова Англія і Огайо. На нарадах були присутні також члени Контрольної комісії і референтки поодиноких ділянок.

На Пленарному Засіданні схвалено плян праці голів Окружних Управ і референток, а також бюджет організації. На місце п-і Олі Ставничої, заступниці голови, обрано п-і Марію Томоруґ. Продискутовано цілу низку проблем, окрему вагу присвячено збереженню української мови та української ідентичности. Рівнож встановлено, що культурно-освітня і виховна референтури, крім плянів затверджених згідно з резолюціями XУIII Конвенції СУА, користуватимуться у своїй праці напрямними Міжнародного Року Дитини і Декади Жіночого Поступу. Внесено також окремі постанови, що стосуються адміністрації, яка займається спадками, що їх залишають члени СУА і громадяни для Союзу Українок.

Наприкінці засідання наспіла вістка, що до Риму зі заслання приїхала Надія Світлична з дітьми. Зібрані постановили вислати їй привітання, як також телеграфічно переслано туди певну суму грошей. Водночас розписано збірку поміж членами СУА, щоб негайно допомогти новоприбулій родині.

СЕСІЯ ГОЛОВНОЇ РАДИ НТШ

Ню Йорк. — Сесія Головної Ради НТШ відбудеться в п'ятницю, 27-го жовтня ц. р. в приміщенні Наукового Товариства ім. Шевченка в Ню Йорку при 310-312 Вест 13-ої вулиці. Початок о год. 1-ій по полудні. До участи в Сесії запрошені представники всіх чотирьох НТШ в Европі, Австралії, Канаді і ЗСА та всі п'ять наукових Секцій НТШ.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАГУЄ КОЛЕҐІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Левенець, Зенон Снилик (тепер виконуючий обов'язки голови Колеґії), Василь Тершаковець і Євген В. Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Бояться правди

Минулого тижня совєтська газета ,,Правда", орган ЦК КПСС, персонально атакувала у неперебірчивий спосіб амбасадора З'єднаних Стейтів Америки до Совєтського Союзу Малколма Туна, закидаючи йому в першу чергу ,,неамбасадорську поведінку" і поширення наклепів на Совєтський Союз в часі його політичних виступів в ЗСА.

Зокрема ,,Правді", а зглядно комуно-московським диктаторам, не подобались звороти у промові амбасадора Туна з відкликами на три основні факти у совєтському суспільстві: зріст совєтського расизму, бомбардування американської амбасади в Москві електронними мікрохвилями, від чого, як твердить Тун, фізично терпіли службовці амбасади, і систематичне поширювання може й оправданого страху у Совєтському Союзі перед Китайською Народною Республікою.

З огляду на існуючу політичну ситуацію, а зокрема на переговори про обмеження стратегічної зброї, які тепер ведуться між Совєтським Союзом і ЗСА, Державний департамент вважав, що тепер було б невигідно коментувати напади совєтської пропаганди на амбасадора Туна, тому речники цього Департаменту тільки здементували закиди і назвали їх неправдивими. Довше однак над цією справою застановлялися політичні аналітики та спеціялісти підсовєтських відносин, які ствердили в першу чергу, що Москва, помимо мілітарної потужности, боїться правдивої інформації на Заході про відносини у Совєтському Союзі, які безупинно пливуть на Захід різними каналами, бо амбасадор Тун радше намагався оправдувати офіційну політику детанту з Москвою і її сателітами, а совєтські аргументи вживав тільки для перестороги совєтських, не завжди щирих, підходів до цих чи інших проблем у переговорах із Заходом. Але кремлівські верховоди, боячись, що поширення правди про СССР може привести до внутрішньо-політичних змін в імперії, до нових спроб поневолених народів відзискати свою волю чи евентуальної перебудови совєтської системи, придушують вже в зародку поширювану будь-ким на Заході правду.

Тому не треба дивуватися, що й цим разом ,,Правда" обізвала амбасадора Туна ,,фальсифікатором", за ствердження правди, як зрештою обзивала такими ж епітетами й інших політичних діячів, між якими були навіть визначні члени комуністичних партій на Заході, як, наприклад, француз Жан Аленштайн, заступник директора інституту з питань вивчення та дослідження марксизму, генеральний секретар Комуністичної партії Еспанії Сантіяго Каррільйо та багато інших, які насмілювались критикувати совєтську тоталітарну систему за стосування репресивних заходів для придушення опозиційного руху, чи пропонували будувати соціялізм з ,,людським обличчям".

Амбасадора Туна в Москві ніколи не любили за його одвертість і за критичне ставлення до цієї нелюдяної антинародної системи. Але хіба це він тільки одинокий бачить ці вади в соціялістичному господарюванні? Недавно ж про ці справи вичерпно говорив відомий югославський письменник і мислитель Мілован Джілас, письменник Мігайло Мігайлов, ген. Петро Григоренко, Леонід Плющ та багато інших видатних осіб. Джілас, наприклад, порівнюючи дві системи — совєтсько-комуністичну і західньо-демократичну стверджував, що східній бюрократичний соціялізм у всіх майже відношеннях поступається демократичному капіталізмові, бо Захід стоїть сьогодні куди ближче до здійснення деяких соціялістичних ідеалів, ніж східньоевропейські режими.

Чого ж тоді хочуть кремлівські диктатори від амбасадора ЗСА, коли про ці справи з такою вичерпністю і знанням предмету говорять колись переконані марксисти, які добре знають загниваючу систему комуно-московської імперії. Комуно-московські пропаґандисти повинні знати, що неефективність системи не можна осунути голою пропаґандою, бо ця неефективність є складовою частиною самої системи.

Василь Федорончук

,,ДОВГИЙ МАРШ" КИТАЮ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Рим. — Від 5-го до 10-го жовтня перебував в Італії з офіційною візитою китайський міністер закордонних справ Гуанґ Гуа. До Риму він прибув із Атен, а з Риму поїхав до Лондону. Його европейська поїздка відбулася заледве трохи більше як місяць після подорожі президента Гуа Куо-фенґа до Букарешту, Београду і Теграну, подорожі, яка становила зворот у світовій площині. Є підстави думати, що подорож міністра закордонних справ випереджує аналогічну візиту в Західній Европі президента Гуа Куо-фенґа.

Гуанґ Гуа мав у Римі обмін поглядами з головою уряду Андреотті, з міністром закордонних справ Форляні, з президентом Республіки Пертіні, а також зустрівся з іншими політичними діячами, між якими голова сенату Фанфані, який в минулому відвідав був Китай і є там дуже популярний, і генеральний секретар соціялістичної партії Беттіно Краксі, та з представниками економічного світу, втому з головою Спілки Промисловців Карлі, і з президентом турінської автомобільної фірми ФІЯТ, Аньєллі. Гуанґ Гуа не бачив офіційних представників італійського комунізму а тільки комуніста Інґрао в його характері голови палати депутатів. Після римських розмов він відвідав промислові комплекси південної й північної Італії: Таранто й Бріндізі на півдні і Венецію та Турін на півночі країни.

У різних розмовах, що їх він мав у Римі, Гуанґ Гуа повторив, що Китай готується до ,,нового довгого маршу". Це був лейтмотив візити, котрий дає уявлення про політичні напрямні, які керують післямаоїстським Китаєм. У чому полягає цей ,,новий довгий марш"? Із початком наступного тисячоріччя, — заявив по суті Гуанґ Гуа, — Китай хоче стати ,,могутньою соціялістичною країною". На думку китайської провідної верстви існують умови, щоб досягти цієї мети.

Велике зусилля Китаю мусить перейти через ,,чотири модернізації", що їх Гуанґ Гуа перелічив у такому порядку: сільське господарство, промисловість, оборона й технологія. Зокрема стосовно цієї останньої ,,модернізації", Гуанґ Гуа виразно підкреслив потребу науково-технічного вкладу Заходу. ,,Керівники італійської політики й економіки, — сказав Гуанґ, — повинні знати, що ми прямуємо до зміцнення єдности й порядку нашої країни, до використання її величезних ресурсів, які мусять вчинити її великою, квітучою і розвиненою країною".

Пекін бажав би від Італії допомоги для розвитку сільського господарства, яке відповідає першій з чотирьох ,,модернізацій". Італійський вклад міг би полягати в першу чергу в розвитку механізації сільського господарства і з цією метою турінська промислова фірма ФІЯТ могла б спорудити в Китаї завод тракторів і завод ,,великих моторів". Передумовою цих широких можливостей співробітництва є дві угоди про культурну і науково-технічну співпрацю, підписані з нагоди візити.

Звичайно, перспективи двобічного співробітництва зайняли значну частину римських розмов, Гуанґ Гуа проте і головним проблемам міжнародної політики в них присвячено належну увагу. Гуанґ Гуа висловив високу оцінку ,,активної ролі" Італії в розвитку єдности і зміцнення Західньої Европи," яка спричинилася до европейської безпеки й світового миру", а так само зусиль італійського уряду, скерованих на поглиблення зв'язків із середземноморськими народами.

Накреслюючи картину світової ситуації, китайський міністер закордонних справ підкреслив відому китайську тезу ,,неминучости Третьої світової війни", наполягаючи одночасно і на потребі ,,ґльобальної спільної стратегії між усіма народами, які бажають уникнути вибуху війни і обороняти мир у світі". В розмовах з міністром закордонних справ Форляні зроблено огляд наявних у світі головних вогнищ криз, від Середнього Сходу до гарячих пунктів в Африці. Також у цьому контексті Гуанґ Гуа і Форляні ствердили, що точки зору Пекіну й Риму є дуже близькими. Стосовно Середнього Сходу обидва міністри в загальному позитивно оцінили угоди Кемп Дейвіду, інтерпретуючи їх як ,,перший крок", що його повинні супроводжати інші кроки, між якими основним і резолютивним може бути визнання права палестинського народу ,,на власну батьківщину і на власну державу". Оскільки мовиться про африканські проблеми, то китайський міністер закордонних справ різко засудив всі форми ,,зовнішнього втручання в справи того континенту", наполягаючи на принципі, повністю схваленим італійською стороною, що ,,африканські проблеми мають бути розв'язані африканцями".

Найважливішою ціллю місії Гуанґ Гуа в Европі є здійснювати стратегію наближення до Заходу на шляху, відкритому останніми поїздками президента Гуа Куо-фенґа, — стратегію, в якій китайський уряд сполучує — на однаковому рівні інтересу — свою дедалі більш різко антисовєтську політику.

Обережність боннського уряду

З нагоди европейської візити Гуанґ Гуа варто відмітити, що з усіх західньоевропейських урядів найбільшу обережність до співробітництва з Китаєм виявляє уряд Німецької Федеративної Республіки. Під час дискусії в Бундестаґу 5-го жовтня про схвалення 25-річного совєтсько-німецького договору про економічне-технологічне співробітництво, підписаного в травні ц.р. з нагоди візити Брежнєва в Бонні, у відповідь на критику з боку християнсько - демократичної опозиції (ХДУ і ХСУ) і на її ствердження потреби нав'язання тісного співробітництва також з Китаєм, канцлер Гельмут Шмідт, заперечуючи обвинувачення на адресу уряду у провадженні ,,політики гойданки між СССР і Заходом шляхом гнилого компромісу", висловився проти ,,альтернативи Москва або Пекін". Федеральний уряд, — сказав він, — готовий розвивати економічні й торговельні угоди з Китаєм, але в дусі співробітництва, а не зудару, встановляючи свої взаємини з Пекіном ,,у формі, яка б не заважала стосункам з Москвою".

Мимохідь нагадаємо, що така постанова відносин із Китаєм випливає з німецької Остполітік, ,,архітектом" якої є виконавчий секретар соціял -демократичної партії Еґон Бар (він опрацював цю політику, коли був керівником відділу плянування у міністерстві закордонних справ) і яку по суті поділяють голова партії Віллі Брандт і голова партійної фракції в Бундестаґу Герберт Венер та ліве крило партії. Остполітік Бара наставлена на певного роду ,,самофінляндизацію" (невтралізацію на зразок Фінляндії) Німецької Федеративної Республіки, що відмітив нещодавно і Збіґнєв Бжезінський, — ,,самофінляндизацію" шляхом поступового віддалення Бундесрепублік від НАТО взамін за совєтські ґарантії неаґресії і в перспективі зближення між двома німецькими державами на шляху будучого об'єднання. Цей процес, за пляном Бара, мав би допровадити до створення ,,зони відпруження" від Скандинавії аж

(Закінгення на стор. 4)

Володимир Р. Дячук

КОНҐРЕС ЗНАВЦІВ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР

,,Зернові культури 1978: краща віджива для мільйонів населення світу" було темою Шостого Інтернаціонального Конгресу для зернових культур і хліба, що відбувся в половині вересня 1978-го року у Вінніпеґу, Канада.

Ціллю Конгресу було поширення знання і виміна думок, як найкраще ужити зернові продукти для прохарчування швидко зростаючого населення світу. Це був перший Конгрес, що відбувся на Північно-Американському континенті. Попередні відбулись в Европі (Прага — 1927, Рим — 1932, Гамбург — 1955, Відень — 1956, Дрезден — 1970).

В Конгресі брали участь приблизно 2000 делеґатів, що репрезентували 55 держав. Між ними були світової слави науковці і технологи для вирощування зернових культур, як рівнож делеґати млинарської і пекарської індустрій світу.

Поміж делеґатами Канади і ЗСА було приблизно десять осіб українського походження. На Конгресі були вживані чотири офіційні мови: англійська, французька, німецька і російська.

Відкриваючи Конгрес, прем'єр Трудо сказав, що 800 мільйонів людей світу ще сьогодні живуть в недостатках харчів, а Р. Андерсон з Інтернаціонального Центру Розвитку Зернових Культур в Мехіко заявив, що при сьогоднішнім прирості населення 70-75 мільйонів на рік, продукція харчів повинна збільшуватись по 30 мільйонів метричних тонн кожного року. Він бачить три можливості для переведення цього діла:

1/ Відкрити нові землі під управу, як у Африці, так і в Південній Америці.

2/ Збільшити видайність землі тепер в ужитті.

3/ Зменшити число худоби, щоб осягнути кращу видайність з безпосереднього ужитку рослинних білків, замість тваринних у людському харчуванні. Наприклад, Індія, де половина управної землі є штучно наводнювана, могла б вирощувати подвійну кількість зерна, якщо застосувала б правильний час засівів, правильний ужиток навозів, правильну контролю над буряками і підвищення ужитку механізації засівів і збору.

Північно-Африканські країни, де посуха є кожнорічною проблемою, продукують лиш одну третину з того, що можна б випродукувати, і це тому, що не застосовують контролі трав'яних бур'янів.

Добрим прикладом поступу є Туреччина, де продукція збіжжя зросла з 9 мільйонів до 16 лише тому, що застосовано уживання хемічних погноїв і контролю бур'янів.

Сьогоднішній потенціял міг би подвоїти агрономічну продукцію в світі, якщо б вповні застосували існуючу доступну аґрономічну техніку.

Конгрес тривав тиждень і на ньому також прочитано багато доповідей, що заторкали ролю науки про зернові культури в будучій продукції харчів. Ця наука входить в етап нового росту, базованого на поступі біологічних наук.

І. Поритко

ДОПОМОГА КОЛИШНІМ ВОЯКАМ

Український нарід склав й далі складає великі жертви на вівтар Волі. Події й час на рідних землях зрівняли з землею могили наших героїв-воїнів з визвольної боротьби. Недавня дійсність переходить вже до історії, стає споминoм геройської легенди.

Але є одиниці серед нас, сотні одиниць, для яких минулі дні не будуть ніколи світлою легендою, бо для них дійсність ,,вчора" нерозлучно зв'язана з дійсністю ,,сьогодні". Це колишні українські вояки, воєнні інваліди й старші віком немічні. Вони, враз з Тими, що в могилах, творили цю леґенду Чину, жертвуючи собою. Поляглі герої сплять тихим сном, не потребують від нас уже ніякої допомоги, але ті, що залишилися каліками й немічними, мусять доживати своїх днів серед важких фізичних і духових терпінь на чужині, бо свою молодість, своє здоров'я зложили на жертвеннику Батьківщини усе те, що людина має найцiннішого, без вагання жертвували нації.

До 1953 року наші ветеранські організації допомагали потребуючим колишнім учасникам збройної боротьби за посередництвом ЗУАДК-у.

Завдяки ініціятиві й доброму організаційному хистові наших комбатантів та вирозуміння Злученого Українського Американського Комітету (ЗУАДК) 25 років тому оформилася Суспільна Служба Комбатантів. Вона охоплює всі діючі українські ветеранські організації і щороку в місяці листопаді переводить збірки на допомогу нашим потребуючим колишнім учасникам визвольної боротьби. За 25 років зібрано понад 330 долярів, з чого вже видано на допомогу потребуючим в Европі, Південній Америці, ЗСА і за залізною заслоною біля 280 тисяч долярів. Подвійна контроля Суспільної Служби Комбатантів і ЗУАДКомітету гарантує якнайбільше справедливе і найдоцільніше господарювання фондами, що їх громада складає в почутті пошани й вдячности для тих, які не словами, а ділом засвідчили свою вірність ідеалам волі.

Як уся допомогова акція заморської еміґрації, так і допомога колишнім учасникам визвольної боротьби вимагає змін. В Західній Европі рідшають ряди наших івалідів бувших учасників збройної боротьби. Але рівночасно побільшується кількість тих, що, хоч не вийшли з боїв каліками, досягають віку, в якому вже не в силі займатися заробітньою працею і вони неспроможні також прожити з мізерної старечої пенсії, бо всі вони знеможені життєвим трудом, кволі здоров'ям і більш податливі на недуги, аніж інші їхні земляки, що не переходили війни і не були раненими.

Американсько-українська громада ставилась завжди з глибоким пієтизмом до колишніх борців за волю України. Від 1925 року збирали тут і висилали до ,,старого краю" зібрані гроші, за які придбали у Львові Дім Українського Інваліда, в якому створено варстати праці для його мешканців.

Згадана сума, зібрана за 25 років на допомогу жертвам визвольної війни — свідчить про непослаблену вірність американських українців цій добрій, шляхетній акції, яка єднає загальну доброчинність з українським патріотизмом. Тому рідко котру іншу справу можна поручати громадянству так тепло й щиро, як цю Листопадову збірку на українських воєнних інвалідів, на старих немічних та потребуючих допомоги колишніх українських вояків, на тих, які зберегли давню вояцьку гордість та гідність і самі для себе ні в кого не просять, а тому гідні ще більшої пошани і пристойної допомоги.

ІЗ СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ

Муравлина праця

Суспільна Служба Комбатантів, це, за її 25-річчя діяльности, працьовита, тиха, услужна й допоміжна установа, що піклується віддано нашим вояцтвом усіх визвольних воєн; піклується здоровими і недужими генералами, старшинами та низовим вояцтвом. Читаєш короткий звіт діяльности цієї установи й дивуєшся: від 1953 року, коли ССК основано, донині вона видала допомоги 330 000 долярів; з цього СУВІ в Европу отримав дотації на 100 000 долярів. Такі осяги може мати організація лише при відданій, справді ідейній муравлиній праці, якої — на око! — не видно, бо вона, ця праця, непомітна, а стократно корисна для колишніх вояків, а нині старих комбатантів українських армій. Цього року ця наша установа обходить своє 25-річчя існування. Її проводові, на руки голови товариша Івана Поритка, належиться від усієї нашої тут Спільноти сказати: щасти Вам, Боже, і на дальшу хосенну працю!

М. Островерха

Наталія Коропецька

МІЖКРАЙОВА ПЛАСТОВА ЗУСТРІЧ

I

Розлогий шлях протинає степи Альберти з Едмонтону на Українське село. І немов на Україні — балка серед невисоких горбів, ставок, ліс і розлога сіножать. На горбах — село-музей, де перевезено з перших українських поселень старовинні хати ще з-під кінця XIX ст., де є вулиця крамниць із речами щоденного вжитку, що їх толі вживали наші поселенці — серпи, коси, нафтові лямпи, веретена, пряділки, глечики, нецки і т. п. Далі — кузня із стайнею для коней, різного віку рільниче приладдя і т. п. Бож наші перші поселенці в Альберті приїхали обробляти канадські степи під хліб. Тут навіть стоїть перший льокомотив, що возив наших гуцулів, лемків, буковинців з їхніх сел до Едмонтону. Від ставу — струмок, що ділить Село на дві частини. За струмком на горбі велика стилева українська хата, в якій приміщений музей. В музеї — стіл з англомовною і українською літературою про українські поселення в Альберті, альбоми вишивок і прекрасні три альбоми творчости мистця — сина цих поселенців — В. Курелика.

На неділю, 6-го серпня, назначена велика подія — посвячення і формальне відкриття Українського Села.

Щоби взяти участь у посвяченні Українського Села та в цей спосіб ушанувати українських піонерів в Канаді, протягом 2-го і 3-го серпня мчали автобуси, наповнені українською пластовою молоддю, що з'їжджалася із усіх кінців світу на Міжкрайову Пластову Зустріч — 78. 60-річчя Відродження Української Державности, 35-річчя Українських Збройних Сил у Другій світовій війні та 65-річчя Пласту — були темою зайнять та святкувань протягом цілого тижня перебування пластового юнацтва на Українському Селі.

Перед в'їздом на місце таборування юнацтва — брама і шатра команди та проводу Зустрічі з пл пл. сен. Юрієм Даревичем — комендантом, на чолі. Вони там вже від кількох днів підготовляють програму та влаштування.

Підтабори розташовані по обох боках озера. Всіх учасників Зустрічі разом з проводом — коло 1000: з Австралії, Англії, Арґентини, ЗСА, Канади і Німеччини, Франції та Швайцарії. Підтабори — на взір українських збройних сил, поділені на сотні зі сотником у проводі, а сотні на чоти — під проводом чотових. Кожна сотня нараховує між 50-60 юнацтва.

П'ятниця, 4-го серпня: безхмарне небо з розпаленою кулею підбігунового сонця, що сходить біля 4-ої ранку і заходить біля 10-ої вечора. Крізь кришталево чисте повітря сонце пече немилосердно; болять очі, пече обличчя, напухають спечені уста. Незвичні до нього діти з міст, замрячених димами фабрик, відчувають це дуже дошкульно.

Над головами — літак із репортерами; вони фотографують табір, немов абстрактну картину — на зеленому тлі свіжоскошеної трави райдугою розкинені цятки шатер різних кольорів. А біля них, мов комашня, юнаки та юначки, варять їжу на польових кухонках, миються біля умивальниць, гуторять у невеликих гуртах. Вони у різних міст: з Торонта, Мельборну, Лондону, Мюнхену, Ню Йорку, Буенос Айресу, які стають мов сусідні села. Єдина мова, що її всі розуміють — українська, бо по-англійському не говорить ні Лесик з Парижу, ні Андрій з Буенос Айресу, ні Маруся з Мюнхену.

Святочне відкриття Зустрічі. Присутні: Начальний Пластун Юрій Старосольський, голова Головної Пластової Ради — Яро Гладкий, голова Головної Пластової Булави — Любомир Романків та голова Виховної Дії — Слава Рубель. Вони залишаються із пластунами на цілу Зустріч.

Увечері — Ватра Дружби. Юнацтво при яснім вогні, співі, розмові познайомлюється, обмінюється враженнями про своє життя, побут та пластування у країнах свого поселення. На півночі немов райдужне мереживо з'являється аврора бореаліс — містичне дивне північне сяйво. Юнацтво зі захопленням слідкує. Для більшости з них — це незвичайне, неповторне враження.

Субота — 5-го серпня, призначена на спортові та тенерові змаги — в пам'ять збройної боротьби українського народу. Фізичні зусилля та умові завдання з історії Визвольних Завдань — це немов маленька відплата за криваві змагання у справжній боротьбі зі загарбниками їхніх дідів і батьків.

Усюди на площі біги, скоки, гри м'ячем. А лісами мандрують чоти по шляхах теренових змагів. До пізнього вечора змагалося юнацтво, а відтак при ватрі ділилось своїми враженнями.

Неділя 6-го серпня. День посвячення Українського Села з багатою програмою на сцені посередині оселі. Вже від ранку збирається на горбах довкола сцени (природний амфітеатр) народ з довколишніх місцевостей. Українські поселенці — столітні дідусі і бабусі у вишиваних сорочках, а то й цілих одягах своїх сіл в Україні. А з ними молодше покоління — включно з правнуками, що пестрим вінком посідали на принесених зі собою кріслах чи прямо на килимках на землі. Домінує українська мова у всіх діялектах західньої України. Нею розмовляють не тільки дідусі, але й діти і правнуки. Сонце пече, але вони, мабуть, звикли до нього.

На пластовім таборі — архиєрейська Служба Божа. Відправляє Владика Димитрій в сослуженні о. В. Івашка та пластового капеляна Зустрічі о. Тараса Лончини Владика говорить прекрасну доповідь (він — четверте покоління, говорить по-українському дуже добре), наводячи свої слова до українських піонерів у Канаді, до їхніх тяжких початків в Альберті та до сьогоднішніх осягів і важливих впливів української громади в проводі альбертського провінційного уряду. Душею цієї громади є пластун Петро Саварин із дружиною, голова Українського Села — п. Осташевський та голова КУК-у — пл. сен. Василь Кунда.

Після Служби Божої — підготова до святкувань на Українському Селі: відкриття і посвячення музею із бенкетом у новозбудованій хаті-музеї при участі піонерів та інших достойників провінції Альберти, відтак Молебень у сослуженні католицьких та православних єпископів і багатьох священиків. Перед молебнем на площу вмарширував відділ сумівців. Це — мандрівний сумівський табір, що проїхав цілу Канаду від Торонта до Едмонтону, збираючи подорозі сумівську молодь, щоб закінчити цей табір в Українському Селі в день цього свята. Незабаром під звуки оркестри вмаршируюють і пластуни зі своїми сотенними прапорами. Сотня за сотнею наповняє площу. Перед сценою співає хор, злучений з кількох місцевих хорів. Після молебня провінційні достойники (міністер Горст Шмат, міністер Том Чемберс, колишній міністер Біл Юрко), представники КУК (голова А. Кунда) та української громади, організатори свята та МПЗустрічі, провід Пласту та СУМ-у та представниця ,,Ґірл Скавтс" Мері Пірсон — ввійшли на трибуну і відбирають дефіляду сотень молоді.

Після дефіляди починається мистецька програма. Вправи пластунів з прапорами (підг. сен. Хабурський), сумівці, танцювальні групи окремішних громад, хори, сольові точки, музичні, деклямації. Після програми — ватра, призначена 60-річчю Визвольних Змагань, 35-річчю Збройних Сил Другої світової війни та 65-річчю Пласту. Програмою ватри проводить пл. сен. Слава Рубель. До запалення ватри виступають представники різних збройних з'єднань: УГА, Армія УНР, СС, Карпатська Січ, Дивізія ,,Галичина", УПА та представники Пласту. Після запалення ватри — коротке слово про участь Пласту у Визвольних Змаганнях сказав голова Головної Пластової Булави Любомир Романків, відтак про значення Пластової Організації для вдержання національної свідомости молоді говорив Начальний Пластун Юрій Старосольський. Привіт від української громади склав молодий міністер (3-тє покоління) освіти Юліян Козяк. Точки на ватру підготовила кожна країна, яка брала участь у МПЗ. На жаль, годі було вичерпати всю програму, бо несподівано надійшла громова хмара і перервала програму.

Понеділок 7-го серпня: юнацтво виїздить до Едмонтону на Коммонвелт Ворлд Ґеймс, а в полудне виступає в Парку Гаврилюка в програмі етнічних груп, що було частиною Коммонвелт Ворлд Ґеймс. Ввечері забава в чудовім Домі Української Молоді.

Продовження буде)

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ ІНТЕНСИВНОЇ ЗБІРКИ НА III СКВУ!

ЩЕ ДО ЮВІЛЕЮ УЗО У КЛІВЛЕНДІ

У звіті з ювілейних святкувань УЗО у Клівленді („Свобода", ч.221) між відзначеними (посмертно) про пущено адв. Омара Малицького (1899-1978), який був головою і провідником громади протягом 19 років.

В часі бенкету 30-го вересня виставлено до огляду деякі давні фотографії і видання українців в Клівленді.

У глибокому смутку сповіщаю всіх, кому слід про це знати, що 18-го вересня 1978 року, в Паракомбе, Австралія, з Волі Всевишнього, на 87-му році свого трудолюбивого життя відійшов у Вічність

бл. п.

Проф. СТЕПАН ШАХ

Лицар-командор Ордену Св. Сильвестра Папи, Дійсний член НТШ і Богословського Наукового Т-ва, Почесний сенатор УТГІ і Почесний доктор УВУ, Почесний член Кураторії заповідника М. Шашкевича, Голова Шкільної Ради ЦПУЕН і голова Т-ва „Рідна Школа" в Німеччині, Голова ОбВУА, УХР, СУЖ у Мюнхені, Генеральний секретар Т-ва „Просвіта" у Львові, Голова Спортового Т-ва „Сян" у Перемишлі, Член багатьох українських установ в Краю і на еміграції, учитель державних гімназій в Сокалі, УАГ у Львові, директор держ. гімназії в Перемишлі, Шкільний студійний надрадник в Баварії, Учасник Визвольних Змагань, Визначний педагог, вихowник і приятель української молоді, Голова Ред. Кол. Ювілейної Книги присвяченої сторіччю УАГ у Львові і проче.

Достойним членам Родини Покійного, складаю цією дорогою мої щиросердечні співчуття.

Замість квітів на свіжу могилу, складаю в користь УВУ 50.00 дол. і прошу Всіх, кому дорога пам'ять Покійного, піти моїми слідами. Грошеві пожертви прошу слати для дальшого полагодження на мою адресу: Ivan R. Kostiuk, 112 La Clede Avenue, Trenton, N.J. 08618, U.S.A.

ІВАН Р. КОСТЮК,
секретар ДК і Ред. Кол. УАГ

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої Найдорожчої і Незабутньої МАМИ І БАБУНІ

бл. п.

МАРІЇ СКРИЛЬ

з дому САБАЛЬ

ТА ДЕВ'ЯТНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ТАТА

бл. п.

ІВАНА СКРИЛЯ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ ПАНАХИДИ

1) в Українській Православній Церкві Св. Тройці в Ірвінгтоні, Н. Дж., о год. 12-ій дня, в неділю, 29-го жовтня ц. р.;
2) в Українській Католицькій Церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й., о год. 4:30 по пол., в неділю, 29-го жовтня ц. р.;
3) в Українській Православній Церкві св. Димитрія в Куритибі, Парана, Бразилія.

Про молитви за Душу Покійних просять опечалені діти:
ДМИТРО
ОЛЬГА
і СТЕФАН з Родиною

Замість квітів на свіжу могилу нашої Дорогої і Невіджалуваної КУЗИНКИ

бл. п. Дарці з Чижиків Лушпинської

складаємо 50.00 (п'ятдесять) долярів на Патріярший Фонд.

Анна Никифоряк, Стефанія Крушельницька, Лідія і Леонтій Крушельницькі.
Ню Йорк, Н. Й.

В ДРУГУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ мого Найдорожчого і Незабутнього ЧОЛОВІКА

св. п.

МИКОЛИ ПОЛІЩУКА

буде відправлена

ПАНАХИДА

в Православній Катедрі св. Володимира (Філядельфія, Па. 6729 Н. 5-та вул.)
в неділю, 29-го жовтня 1978 року по ВЕЛИКІЙ СЛУЖБІ БОЖІЙ.

Прошу Друзів і Знайомих про молитви за спокій душі Покійного.

ЄВДОКІЯ ПОЛІЩУК, дружина

В ТРИДЦЯТУ ДУЖЕ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Найдорожчого і Незабутнього МУЖА, БАТЬКА І ДІДА

бл. п. Отамана Української Галицької Армії

ВОЛОДИМИРА КОТОВИЧА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в церкві св. о. Миколая у Філядельфії, Па. в неділю, 22 жовтня 1978 р., о год. 10 ранку

Просимо Рідних, Друзів в цей день згадати Покійного в своїх молитвах.

Дружина — ОЛЕНА
Доні:
НАТАЛІЯ
ІРЕНА СТАРОСОЛЬСЬКА
внук — ВОЛОДИМИР СТАРОСОЛЬСЬКИЙ

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Знайомими і Приятелями, що в суботу, 14-го жовтня 1978 р., о год. 3:30 ранку, по короткій недузі, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, відійшов у Вічність наш Дорогий БРАТ і ШВАГЕР, ГІМНАЗІЙНИЙ ПРОФЕСОР

бл. п. **ІВАН ҐОЛЕМБІЙОВСЬКИЙ**

у 83-му році трудолюбивого життя

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 17-го жовтня 1978 р., о год. 10-ій ранку із церкви св. Михаїла, на цвинтар св. Бернарда у Ню Гейвені, Конн.

В глибокому смутку:
сестра — СТЕФАНІЯ з дітьми і внуками в Україні
брат — ОСИП з дружиною в Україні
шваґерка — ЛЮБОВ ДАНИЛОВИЧ
шваґер — ІВАН ДАНИЛОВИЧ з дружиною, дітьми і внуками
та друзі — ОСИП і МАРІЯ ВАСЬКІВ

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового середомого глена!

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ нашої Найдорожчої і Незабутньої ДРУЖИНИ І СЕСТРИ

бл. п.

СТЕФАНІЇ САЛДАН

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в суботу, 28-го жовтня ц. р., о год. 8-ій ранку в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.

Знайомих і Приятелів просять згадати Покійну в цей день у своїх молитвах —
чоловік — МИХАЙЛО
і брат — ВОЛОДИМИР з родиною

50-літній Ювілей
АНДРЕЙ ВОВК
бувший довголітній секретар і конвенційний Делегат 6-го Відділу УНСоюзу в Гастінгс, Н. Й., разом із своєю
Дружиною АННОЮ
обходять 50-ЛІТТЯ ПОДРУЖОГО ЖИТТЯ 28-го жовтня 1978 Божого року.
З цієї нагоди, син Василь з дружиною Гелен і донькою Керен засилають своїм Родичам, найщиріші побажання і Божого Благословення та разом з Родиною дочекати до 75-літнього Ювілею.
ЩАСТИ ВАМ БОЖЕ — НА МНОГІЇ ЛІТА!
Син — ВАСИЛЬ ВОВК з РОДИНОЮ

Український Конгресовий Комітет Америки
з жалем повідомляє Українську Громаду, що в понеділок, 23-го жовтня 1978 року, помер

бл. п.

АНТІН БАТЮК

народжений 11-го червня 1894 р. в Збаражі, Зах. Україна.

Вже на початку Першої світової війни вступив в ряди Українських Січових Стрільців, і з того часу був вояком української армії.

По війні, у 1922 р. виїхав до ЗСА і тут включився в громадське життя. Був головою Братського Союзу УРС з 1946-1973 рр. і з рамені його увійшов до Екзекутиви УККА в році 1951, виконуючи функції заступника Президента і секретаря Екзекутиви УККА.

Був членом і співорганізатором багатьох українських організацій в ЗСА. Відіграв важливу ролю у формуванні української національно політичної еміграції за час своєї праці в Українському Робітничому Союзі.

Відійшла людина невтомної праці і посвяти для громадських справ.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 28-го жовтня 1978 р., о год. 11-ій ранку на українському цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Опечаленим дружині Мілдред, синові Ричардові і Родині складаємо наше глибоке співчуття.

ЕКЗЕКУТИВА УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

Ділимося сумною вісткою, що 16-го вересня 1978 року упокоївся в Бозі, на 87-му році життя у Паракомб, Австралія

св. п.

СТЕПАН ШАХ

шкільний надрадник, б. директор української гімназії в Перемишлі, Лицар-Командор Ордену св. Сильвестра-Папи, почесний доктор УВУ, член Наукового Богословського Товариства, старшина УГА, б. генеральний секретар „Просвіти", автор численних мемуарних книжок і статтей.

ЗАУПОКІЙНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

в СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ПО СМЕРТИ БУДЕ ВІДСЛУЖЕНЕ 26-го жовтня 1978 р., о год. 7:45 в соборі свв. Володимира й Ольги в Чікаго, Ілл.

Про молитви за Покійного просять:
о. митрат МАРІЯН БУТРИНСЬКИЙ — шваґер
НАДІЯ ГУГЕЛЬ — шваґрова

ПОДЯКА
Високоповажаному Панові Докторові ЛЮБОМИРОВІ КУЗЬМАКОВІ з Ірвінгтону, сердечно дякую за переведення складної операції сціпу крови. Хай ласка Божа помагає Вам рятувати людей, як мене врятували.
Сердечно вдячна — з Грабовичів Марія Голубовичева
ВП. П. Докторам М. ОЛЕСНИЦЬКОМУ, СТ. МІКУЛЬСЬКОМУ, дякую за опіку перед і по операції.
Вдячна М. Голубовичева із Ню Гейвену

НЕДІЛЯ 22-го ЖОВТНЯ БУЛА ДНЕМ ЖАЛОБИ...

(Закінчення зі стор. 1)

таційну програму, яка відбувалася перед Церквою-Пам'ятником, подякувавши всім українським організаціям за допомогу в організуванні жалібних урочистостей в 45-ту річницю голоду, всім присутнім за участь та коротко з'ясувала події, які відбувалися в трагічних 1932-33 роках в Україні. Рівночасно голова Комітету представила Президію Жалобної Маніфистації: д-р М. Бих, голова Координаційної Ради Відділів стейту Ню Джерзі, інж. А. Гудзовський, голова ДОБРУС-у, інж. Є. Івашків, голова Комітету Об'єднаних Українсько-Американських організацій Ню Йорку, ред. Іг. Білинський, голова ООЧСУ, д-р Б. Шебунчак, ОДВУ, мгр М. Плав'юк, віцепрезидент СКВУ, Надія Гладка, СУА, ген. П. Григоренко, Владика Митрополит Мстислав, Владика Архиєпископ Марко, Високопреподобний о. Митрат М. Харина, мгр І. Базарко, централя УККА, І. Олексин, централя УККА, ред. В. Біляїв, Державний Центр УНР, поручник Л. Футала, УНП і керівник програми, В. Оріховський, УНС.

Голова Всегромадського Комітету пані С. Букшована

Проклямацію губернатора Ню Джерзі Брендана Бирна прочитала ст. пл. Х. Ставнича, в якій, між іншим, говориться: „Тому, що протягом 1932-33 років народ України потерпів штучний голод, який спричинив смерть більше ніж 7 мільйонів осіб" і тому „я, Брендан Бирн, губернатор стейту Ню Джерзі, цим проголошую, 22-го жовтня 1978 року днем офіційного відзначення роковин великого голоду в Україні по цілому стейті Ню Джерзі".

Ред. В. Біляїв

Головну промову виголосив ред. Володимир Біляїв, в якій він проаналізував події в 1932-33 роках, підкреслюючи зокрема те, що „мистецтво спроможне переносите трагедію минулого з площини історичних студій в площину людських почувань і переживань", наводячи численні витяги з творів українських письменників про голод в Україні.

Зупиняючись над мотивами того голоду, доповідач зазначив, що „причиною голоду були фанатичне доктринерство комуністичної партії, започаткований новими тиранами колосальний соціяльний експеримент потреба прискореного темпу індустріялізації, ліквідація заможного селянства, як клясово-ворожого новій системі тощо. І всі експоненти таких поглядів уважають винуватцями того злочину комуністичний московський уряд на чолі із Сталіним". Проте, ред. Біляїв додав, що „є ще один мотив у злочині Москви і то найважливіший мотив у прийнятім у світі понятті народовбивства — мотив національного характеру. Якщо ми не підкреслюватимемо саме цього мотиву, ми ні світові, ні нашим дітям не розкриємо цілої правди про голодомор 1933 року".

У мистецькій програмі об'єднаний хор (парафії Церкви-Пам'ятника в Бавнд Бруку і катедрального УПЦеркви в Ню Йорку) під диригентурою проф. Василя Завітневича виконав „Думу про Почаївську Божу Матір". Солісти: о. протодіякон В. Поліщук і Л. Зам'ята та „Молитву за Україну".

Артистка українських театрів Іванна Кононів виконала рецитацію „Не забути" Алли Косовської.

Віцепрезидент СКВУ М. Плав'юк висловив признання всім організаціям за влаштування відзначення 45-ої річниці масового штучного голоду в Україні та, зокрема, наголосив, що „ці наші внутрішні відзначення будуть поштовхом до того, щоб ми змобілізували всі наші засоби, які в нашій диспозиції та вплинули на публічну опінію світу і переконали їх у тому, що та сама система, яка 45 тому знищила мільйони українського народу на наших рідних землях, тримає владу сьогодні й дальше поневолює українців і інші народи та є величезною загрозою для вільного світу".

Другу промову виголосив генерал Петро Григоренко, член правозахисного руху в Україні і цілому СССР.

Ген. П. Григоренко

Погоджуючись з „дуже доброю промовою ред. Біляїва", генерал Григоренко додав, що голод в Україні був найжахливіший на півдні, степовій частині, а не на півночі, і що голод був не тільки в Україні, а також „на Дону, Кубані і Тереку" Він також розповів про голод на Далекому Сході, де „все населення Далекого Сходу взимку 1931-32 року перейшло по льоду Амуру і Усулі й пішло в Манджурію". Населення „не схотіло вмирати з голоду, у них також все забрали, так вони пішли до Китаю". А пізніше совєтська влада висилала „своїх людей-большевиків" і „куркулів", щоб заселити Далекий Схід.

Штучний голод, заявив промовець, могла придумати тільки комуністична влада. І через те українці, зокрема Ви, українські еміґранти, підняли питання про голод в Україні, нагадали про цей голод, надали йому звучання міжнародне... і це ваша заслуга". Але „нагадайте іншим народам про те, що вони також вимерали. Нехай вони відмічають це. Тут є донські, кубанські і терські козаки, бо вони не згадують про голод". Треба звернути всі свої зусилля на боротьбу з комуністичною владою, спілкуючись з тими, хто бореться проти тієї злади", — підсумовуючи, заявив доповідач.

Відхиляючись від головної теми, теми голоду, генерал Григоренко також висловив свої думки з ким, з якими росіянами треба українцям співпрацювати.

Українське громадянство взяло найчисленнішу участь в жалобних відправах і маніфестації для вшанування пам'яті жертв штучного голоду в Україні.

Співом „Ще не вмерла Україна" закінчено жалобні урочистості для вшанування 45-річчя українського „Голокосту" в Україні в 1932-33 роках.

Тут подаємо листу представників українських організацій і установ, які зголосилися в голови Всегромадського Комітету: СУА — Л. Гладка, О. Кіршак, Н. Даниленко; СФУЖО — Д. Бойдуник; Централя УККА — І. Олексин, І. Базарко; УНСоюз — В. Сохан, В. Оріховський, о. прот. С. Біляк; УНПоміч — Л. Футала; УБСоюз — Е. Попіль, Р. Ричок; „Народна Воля" — І. Смолій; український відділ „Голосу Америки" — В. Кулій; АП АБН — В. Гладкий, Я. Косановський, Я. Савка; ТУБА — О. Соколишин; ГУ (світова) І УД-УНА — Р. Данилюк; ТКВ УПА — М. Ковальчин; II Дивізія УНА — М. Кормило, Р. Спільнич; ОКВ УПА — І. Дмитрик; СВУР — І. Поліщук; ОЖ ОЧСУ — М. Лозинська, М. Нестерчук; ООЧСУ — І. Білинський; ГУ (Крайова) І УД-УНА — О. Голинський; КУ ООЛ — М.Грицковян; Стейтова Рада УККА — М. Бих; ОДВУ — Б. Шебунчак; ЦУК ЗСА — В. Кравченюк; „Провидіння" — Б. Тодорів; СУМА — М. Шмігель, ЦК ОДУМ — О. Шевченко; ГУ ОДУМ — І. Павленко; УЛТПА — С. Ворох; УККА повіт Морріс — З. Онуфрик, М. Григорович; УЗХ — Я. Куделя. Шкільна Рада — П. Андрієнко-Данчук.

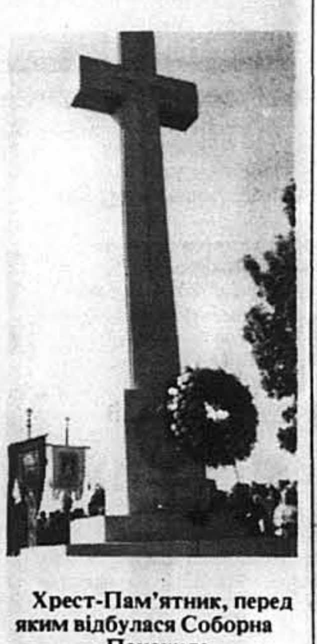
#
# #

День Жалоби в Бавнд Бруку був попереджений голодівкою під будинком Об'єднаних Націй у Ню Йорку в середу-четвер-п'ятницю, 18-19-20 жовтня ц. р. Про це буде поміщене окреме звідомлення.

Про відзначення 45-річчя Великого Голоду в Бавнд Бруку подала звідомлення і знімку нюджерська газета „Стар Леджер" з 23-го жовтня ц. р.

Також нюйоркська газета „Нюз Ворлд" з 22-го жовтня ц. р. помістила статтю Гаррі Статоса п. н. „Українці нагадують, як Сталін знищив 7 мільйонів". Автор статті докладніше аналізує причину голоду в Україні, цитуючи офіційні совєтські джерела, приходить до заключення, що „совєтський режим вирішив заломити спротив селянства в Україні силою, конфіскуючи в них їдження" Цей штучний голод в Україні, — твердить автор статті, — „згідно з чужинецькими" свідченнями, знищив від 7 до 10 мільйонів українців, що „становить найбільший геноцид супроти одного народу з причин політичних".

На цьому місці слід підкреслити, що українці повинні подбати, як зазначив у своїй доповіді ред. В. Біляїв, „про створення „Центру Української Мартирології", установи, що займається не тільки справами голоду, єжовського терору з відомими і невідомими Вінницями, як злочинів московського народовбивства в Україні, але також буде монітором сучасного переслідування, мук і тортур, які українські люди зазнають в московській колонії — УССР. Для того Центру, дослідно-інформаційної установи, наша спільнота має всі наявні засоби і фахові сили".

Хрест-Пам'ятник, перед яким відбулася Соборна Панахида.

Помер письменник Іван Ле

Київ. — „Літературна Україна" з 13-го жовтня 1978 року повідомила, що український совєтський письменник Іван Ле помер 9-го жовтня ц.р. на 84-му році життя.

Іван Леотійович Ле (справжнє прізвище Мойся) народився 22-го березня 1895 року в селі Мойсенцях Золотоніського району на Черкащині, походить з сім'ї селянина. Після закінчення робітничого факультету при Київському політехнічому інституті вчився на факультеті інженерів шляхів цього ж інституту. Активно працював в органах Спілки письменників України і СССР та на редакційних посадах друкуваних органів і видавництв. За цю діяльність був нагороджений багатьма орденами й медалями. Член комуністичної партії з 1925 року.

Писати почав ще перед революцією, а друкуватися — з початків 20-их років. Належав до Всеукраїнської спілки пролетарських письменників (з 1926), яка вела гостру й неперебірливу полеміку проти ваплітян.

Іван Ле написав кілька десятків книжок, серед них „Роман Міжгір'я" був дуже популярний, багато разів виданий, але також і був перероблений, щоб згладити проблему національних взаємин між росіянами й народами Азії.

За роман у трьох книгах „Хмельницький" Іван Ле в 1967 році удостоївся державної премії УССР імени Т. Шевченка.

Писав методою „соціялістичного реалізму", провідним творцем якої він був.

ПОЧАЇВСЬКИЙ МУЗЕЙ — ОСІДОК ...АТЕЇСТИЧНОЇ ПРОПАҐАНДИ

Почаївський музей атеїзму, що є в Кременецькому районі, здобув широку популярність поміж народом, — інформує київська „Радянська Україна". В цьому році цей музей відвідали 40 000 осіб, зокрема зацікавившись експозицією „До суспільства вільного від релігії", де знаходяться різні документи, фотографії, експонати тощо. Ці матеріяли, — пише газета, — „викривають облудність релігійного світогляду й моралі, показують, як радянський спосіб життя допомагає розвіювати релігійний дурман".

До авторів статтей і дописів

Звертаємось до шановних авторів статтей і дописів, щоб їхні матеріяли, по можливості, були написані на машинці і щоб поміж рядками цього машинопису, евентуально рукопису, був подвійний відступ. Редакція приймає тільки оригінальні матеріяли.

Дописи про відзначування національних річниць, пов'язаних із специфічною датою, таких як: 22-го січня, Листопадові дні, Крутянські імпрези, березневі Шевченківські свята, різдвяні чи великодні та інші імпрези — присилати не пізніше, як 10 днів після влаштування даних імпрез.

Редакційна Колегія „Свободи"

Пам'яті М. Карбівника в другу річницю смерти

Дня 18-го жовтня ц. р. минуло два роки від часу, коли в жовтні 1976 року по довгій та тяжкій недузі на 51-му році життя померла динамічної сили людина, сл. п. Мирон Карбівник.

Вістку про несподівану смерть Покійного з великим смутком зустріла не лише ближча і дальша родина, але також уся українська громада, як Філядельфійської Метрополії так і довколишніх місцевостей.

Сл.п. М. Карбівника за його чесну і віддану працю та милу вдачу, як справжнього джентелмена шанували всі і не-українці, шанували його також і за це, що завдяки своїй милій вдачі він знаходив співпрацю із проводами місцевих установ і організацій, як також він не звертав уваги на церковну приналежність. Велику пошану у філядельфійської громади і околиць доказує участь майже тисяча осіб, які прибули на Панахиду, щоби тією дорогою віддати Покійному останню прислугу.

Коли згадуємо про церковне віросповідання, то сл. п. Мирон Карбівник був православним українцем і належав до української православної катедри св. Володимира в Філядельфії, але це не було перешкодою тодішньому Єпископові УКЦеркви у Філядельфії Кир Василеві Лостенові відслужити Панахиду за Покійного в похоронному заведенню Михайла Насевича. Це є ще один доказ, що Покійний втішався загальною пошаною всіх філядельфійців.

Сл. п. Мирон Карбівник

Сл. П. М. Карбівник народився 1926 року у Філядельфії, як син свідомих і заслужених громадян Теодозії та Романа Карбівника. Він був власником бюра реальностей, а тому, що добре знав українську мову, то прибула нова еміґрація у п'ятдесятих роках до Філядельфії вся горнулася до нього за різними порадими, які він давав безплатно. Сам він був ветераном Другої світової війни і тому з великою пошаною відносився до своїх земляків-ветеранів, які служили у різних військових формаціях різних країн і континентів.

Поза професійною працею сл. п. М. Карбівник не жалів часу для Церкви і загально-суспільно громадської праці. Був зразковим членом української православної катедри св. Князя Володимира, був членом парафіяльної Ради і ніколи не жалів часу ні труду для добра УПЦеркви та свого народу. Сл. п. М.Карбівник довгими роками був головою 83-го Відділу УНСоюзу імені Івана Франка, і як делеґат від того Відділу був учасником 26-го, 27-го і 28-ої Конвенцій УНСоюзу. Він також довгими роками належав до Управи Окружного Комітету Філядельфійських Союзових Відділів.

Як власник бюра реальностей, сл. п. М. Карбівник належав до організації власників бюр реальностей (Норт Філядельфія Реальти Борд), де на протязі п'ятьох років був редактором спеціяльної інформаційної преси тієї організації, а відтак очолював її як президент. Для організації власників бюр реальностей, він присвятив багато часу защо його всі шанували; по його смерти дирекція організації створила спеціяльний стипендійний фонд ім. Мирона Карбівника. Ухвалили також закупити ікону з мозаїки „Моління до Чаші" і вмурувати її у Митрополичій Катедрі св. Князя Володимира у Філядельфії. Згадану Ікону закуплено і вмуровано в день відзначення першої річниці смерти Покійного як також в біжучому році признано чотири стипендії для студентів вищих шкіл. Покійний залишив у глибокому смутку дружину Евгенію, сина Григорія, донь — Дану і Андрею, маму Теодозію та брата Івана з дружиною і дітьми та сестру Ольгу з мужом і дітьми, як також багато-багато приятелів і друзів.

Похоронні обряди відправляв парох катедрального храму св. Володимира, Філядельфійський декан УПЦеркви о. протопресвітер Степан Біляк у співслуженні протопресвітера Теодора Форостія — пароха УПЦеркви в Кліфтоні, Н. Дж.

Вже два роки немає все веселого і погідного Мирона Карбівника, але пам'ять про нього залишиться завжди між нами.

Степан Гавриш

„ДОВГИЙ МАРШ"...

(Закінчення зі стор. 2)

до Італії. Щодо Берліну, то Німецька Федеративна Республіка була б схильна зменшити свою присутність у західньому секторі Берліну і прийняти для нього незалежний статус. За оцінкою відомих американських публіцистів Роленда Івенса і Роберта Новака, Бар і ним кероване ліве крило соціял-демократичної партії „вважають, що ключ німецького об'єднання находиться в Москві, а не у Вашінґтоні".

Ознакою теплуватого атлантизму боннського уряду (за винятком міністра закордонних справ Ґеншера) відома недавня критика головнокомандувача атлантійських збройних сил генерала Гейґа, з приводу осінніх маневрів НАТО, з боку державного секретаря міністерства оборони Фон Більова і самого міністра оборони Ганса Апеля: зокрема Фон Більов сказав, що маневри могли загрожувати політиці відпруження, себто прийняти майже „провокаційний" характер супроти СССР. Зі свого боку Шмідт при різних нагодах стверджував, що для його уряду відпруження не є так результатом політичної волі, як прямим наслідком географії (більше як стратегії) і структури німецької економіки, базованої на експорті.

Натомість міністер закордонних справ Ґеншер обстоює погляд, що Бундесрепублік є і залишиться тісно об'єднаною з НАТО та що розв'язку проблеми німецького об'єднання можна буде знайти тільки в европейських рамках зі згодою ЗСА: невтральність на зразок Фінляндії не може бути застосована до Німеччини. Таким чином Остполітік Брандта, Бара і Венера розвивається побіч офіційної німецької закордонної політики.

Проте драстична ревізія західньо-німецької закордонної політики, в сенсі виходу Німецької Федеративної Республіки з НАТО, не можлива доти, поки керма влади знаходиться в руках Шмідта, і не була б легкою справою і у випадку, якби Шмідт мусів передати владу іншому соціял-демократичному лідерові, бо прихильники такої ревізії мусіли б рахуватися з величезними інтересами ЗСА і всього Заходу, з могутньою християнсько-демократичною опозицією, із опором усередині самих партій соціял-демократичної й ліберальної і врешті з німецькими виборцями.

Правду кажучи, „пляни" Бара не виникли випадково, як більше або менше отруйні гриби по дощі, а є також результатом певних американських наставлень супроти постійного росту військової сили СССР, — наставлень, симптомом яких є, між іншим, недавнє рішення Картера „заморозити" виробництво нейтронної бомби. Вперше в своїй історії ЗСА визнають свою вразливість. „Модерна технологія, — сказав міністер військових справ Бравн, — може знищити американське суспільство також без прямої інвазії". Америка, яка не запевняє більше повної безпеки своїм союзникам, спонукує їх, за словами Шмідта, „думати про майбутнє".

Свою стриманість до ширшого співробітництва з Китаєм західньо-німецький уряд підтвердив з нагоди візити в Бонні в першій декаді жовтня китайського віцепрем'єра Фанґ Ї, в часі якої підписано угоду-рамки про науково-технічну співпрацю між двома країнами: представники уряду виразно повторили китайському віцепрем'єрові, що жадна співпраця не можлива в справах зброєння, бо Бонн дуже бажає не псувати політики розрядки зі СССР. Шмідт, приймаючи Фанґ Ї, з брутальною щирістю сказав йому, що не належить до „тих, хто сприяє напруженим стосункам між Пекіном і Москвою".

Який може бути фінал еволюції Китаю?

Розвиток закордонної й внутрішньої китайської політики вказує, що багато речей змінилося в Пекіні протягом двох років від смерти Мао. Під керівництвом Гуа Куо-фенґа і ще більше його заступника Тенґ Гсіяо-пінґа китайці замінили культ ідеології — культом ефективности й прагматизму, і надали суспільству імпульси, котрі його провадять у напрямку протилежному до того, в якому воно йшло протягом чверть сторіччя. Китайські керівники проголошуються марксистами - ленінистами, але на практиці діють за західніми зразками.

Ця еволюція Китаю, яка виявляється в усіх ділянках, становить одну з найважливіших подій сучасного історичного моменту. Якщо її не перерве якась непередбачена подія, то вона могла б допровадити Гуа Куо-фенґа і Тенґ Гсіяо-пінґа, або імовірніше їхніх наступників, проголосити невдалим комуністичний експеримент і направити найлюднішу націю земної кулі на інші, ближчі до Заходу, ідеологічні рейки. Думку в цьому сенсі висловлюють і визначні китаєзнавці.

75-РІЧЧЯ О. ПРОТОІЄРЕЯ В. БАЗИЛЕВСЬКОГО

Ню Йорк, Н. Й. — У неділю, 29-го жовтня ц. р. тут відбудеться відзначення 75-річчя о. протоієрея Володимира Базилевського, настоятеля катедри св. Володимира з таким порядком: год. 10:30 рано — Архиєрейська Служба Божа, яку очолить Владика Марко, Архиєпископом УПЦ; год. 2-га по полудні — прийняття в залі катедри при 160-170 Захід 82-га вулиця. Вступ від особи 7 долярів; зголошуватись треба у членів Комітету на подану вгорі адресу.